

ATAKUOJAMOS VOKIETIJA, RUMUNIJA

KAIP GYVENA LIETUVIAI TREMTINIAI RUSIJOJE

Kaip lietuviai tremtiniai buvo vežami į Rusiją. Tremtiniai Rusijoje turėjo pėsti keliauti 300 kilometrų per 12 dienų. Nepaprasti šalčiai

Rašo A. Vaičiulaitis, "Draugo" specialus korespondentas

Vakar "Drauge" buvo įdėta A. Vaičiulaitis, "Draugo" specialaus korespondento, pasikalbėjimas su Dr. M. Deveniu, grįžusiu iš ištremimo Rusijoje, pradžia, šiandien tęsiam toliau lietuvių tremtinio šurpius pergyvenimus.

BOLŠEVIKŲ KALĖJIME LIETUVOJE.

—O kaip jus ištremė?

—Iš Lietuvos išvežė mus 1941 metų birželio 16 dieną. Prieš tai sėdėjau Lukiškių kalėjime Vilniuje nuo 1941 m. kovo pabaigos. Kalėjimas buvo prigrūstas. Reikėjo gulėti geležinėse lovose, kuriose nebuvo kuo pasikloti nė užsikloti. Tam kalėjime buvo Žižmaras, Mikalojus Lipčius iš finansų ministerijos, buvęs susisiekimo viceministeris Tankevičius, savo laiku buvęs vidaus reikalų viceministeris Stencilis, o daugumas ten buvo ūkininkai nuo švenčionių. Politinius maišė su kriminalistais. Ūkininkai buvo kaltinami už tai, kad turėjo ūkius, Lukiškės buvo persiuntimo vieta į Rusiją. Neduodavo dirbti, nors prašėms darbo. Nėdėvė nei skaityti, nei rašyti. Pas mane rado pieštuką, už tai mane pasodino trims dienoms į karcerį.

Su kitais kalininiais susisiekdavom Morse ar per laisvą. Garsiai kalbėti kalėjime neleidavo. Tardydavom tik nakčia tuos, kuriuos dar vedavo tardyti. Iš pradžių kiekvieną dieną darydavom nuogi išsivilkinti, ir išsiūpinėdami ligi paskutinės siūlės. Kai kurie buvo kankinami. Pav., vienas ūkininkas buvo kaltinamas, kad 1918 m. prisidėjęs prie vieno bolševikų komisaro nužudymo. Ūkininkas buvo verčiamas pasirašyti prisipažinimą. Jis nesirašė ir buvo mušamas.

Kiek laiko iš pradžių, apie dvi savaites, Ukmergės kalėjimo valdininkai buvo lietuviai. Maistą tada gavom pakenčiamą. Bet po dviejų savaičių valdininkai buvo pastatyti rusai—ir tada su maistu visai pasidarė bloga. Mus maitindavo kriminaliniais kalininiais. Jie mums maitindavo vandenį, o patys pasilikdavo tirštumus.

Į Lukiškių kalėjimą buvau

išsiųstas štai kaip. Pasišaukė mane Ukmergės kalėjime 12 val. nakčia ir perskaitė sprendimą: aš nuteistas 8 metams į "sunkiųjų darbų" pataisos darbo stovyklą, kur—nebuvo pasakyta. Kada ir kaip teisė—nieko nežinau. Pas rusus teisė trejokė už akių.

KAIP VEŽĖ LIETUVIUS TREMTINIUS Į RUSIJĄ.

—O pati ištremimo valanda?

—Išvežant iš Lukiškių būdavo tokios ceremonijos. Atėjęs gydytojas išsiskandavo vardais ir paklausdavo, ar sveikas. Jei kas nusiskundavo esąs nesveikas, tai į sąrašą neįtraukdavo. O kitus pažymėdavo sąraše, ir iš jų rinkdavo tremtinius. Tą dieną, kai mane vežė, tremiamų kamera buvo kimšte prikimšta. Paskui sugrūdavo mus į sunkvežimius ir nuvežė į stotį. Mūsų vagonė buvo 38 žmonių, kitur daugiau, o traukinys buvo maždaug iš 70 vagonų, tad iš viso mūsų traukiniu galėjo išvežti 3000 žmonių. Mus suvarė į vagonus vakare, o traukinys išvažiavo paryčiu iš Vilniaus.

—Kas daugiau buvo jūsų vagonė?

—Su manim vagonė važiuojo J. Čibiras ir dar keletas ukmergiškių. Daugiausia tačiau buvo švenčioniškių, dar iš Utenos. Traukinyje buvo keletas vagonų su moterimis. Vagonuose buvo padaryti narai iš lentų, o viena eilė žmonių gulėjo ant grindų. Buvo taip ankšta, kad galėjom gulėti tik ant šonų—ant mugaros gulėti vietos neįstėjo. Jeigu norėdavom apsisversti, tai turėdavom pasakyti kraštiniui, kad duotų vietos. Vežė pro Daugapilį, Smolenską, toliau—į Maskvos pusę, bet Maskvos nesiekėm. Nuo Maskvos vežė per Kirovą, per Kotlasą, kur išmė kelis lignonius. Pirmą stovyklą, kur buvo grupavimo centras į kitas stovyklas, buvo Kožvoj, jau Archangelsko srityje. Mūsų vagonė buvo ir keletas lenkų. (Rytoj bus įdomiau)

WASHINGTON. — Prez. Rooseveltas pranešė kongresui, kad šalį karo gamyba tik įpusėjus. Tad reikia ją didinti.

AMERIKIEČIŲ KOVOS NEW GUINEA

("Draugas" Acme telephoto)

Cia mes matome vaizdą iš New Guinea kovų. Cap. Frank B. Bender ruošiamasi nešti į lėktuvą, kad jį nugabens į ligoninę. Per lėktuvų kovas su japonais, Bender lėktuvą palietė karo ugnis. Po lėktuvo įgulos iššokimo, sprogdus lėktuvui ir cap. Bender buvo išmestas iš degančio lėktuvo. Jis parašiotu nusileido į žemę, bet sužeidė kojas kelia.

Vichy vyriausybė varžo darbininkus

VICHY, Prancūzija, rugs. 14.—Maršalo Petain vyriausybė įsteigė darbininkams diktatūrą ir priverstiną darbą. Visi vyrai prancūzai 18 iki 50 m. amž. ir moterys 21 iki 35 m. amž. yra subjektai priverstinam darbui ir vyriausybė juos traukiniu galėjo išvežti 3000 žmonių. Mus suvarė į vagonus vakare, o traukinys išvažiavo paryčiu iš Vilniaus.

Sulygį įstatymo, darbdaviai gali samdyti sau darbininkus tik vyriausybės agentų tarpininkaujant. Be prancūzų priverstinam darbui subjektai yra ir svetimšaliai darbininkai.

Pripažįstama, kad tokio radikališko darbo įstatymo Prancūzija niekad neturėjusi. Sakoma, tai Lavalio padaras, kurs Prancūzijos valstybei pritaiko Vokietijos nacių principus.

Bulgarų Makedonijoje kilo revoliucija

LONDONAS, rugs. 14.—Reuters žinių agentūra iš Stokholmo, Švedijos, praneša, kad bulgarų valdomoj Makedonijos daly iškilo revoliucija ir Skoplje ir apylinkėse paskelbtas karo statusas.

Iš vokiečių šaltinių žinoma, kad makedonai revoliucionieriai atakuoja kaimus ir žudo bulgarus valdininkus. Sakoma, kad Maskva ten makedonams lūktuvas pristato ginklus ir amuniciją.

Indų spauda atakuoja Churchillį

NEW DELHI, Indija, rugs. 14.—Indų spauda nepatenkinta Anglijos ministro pirmininko Churchillio anadien pranešimu parlamente Indijos klausimu. Kai kurie laikraščiai karčiais žodžiais atakuoja Churchillį, vadindami jį Indijos priešu. Kuone visi laikraščiai pareiškia, kad Anglijos žadėjimais negalima pasitikėti. Yra žinoma, kad Anglija visais laikais Indijai žadėjimų nepildė.

Spauda pareiškia, kad ir po šio karo Anglija nieko neveiks Indijos klausimu. Tad visokie britų vyriausybės pareigūnų pareiškimai neturi vertės.

Indijoje sunaikinta banditų lizdas

KARACHI, Indija, rugs. 14.—Sind provincijoje britų autoritetų nuosprendžiu ten tyrinė sugriauta ir sunaikinta garsių banditų hūrų tvirtovė ir puošniausieji jų rūmai, kuriuose turėta ir haremas.

Hurai per ilgus metus terorizavo provinciją užpildinėdami ir apiplėšdami traukinius ir kaimus. Praeitą birželį provincijoje paskelbtas apgulos statusas ir nuo to laiko 66 hurai banditai pakarta.

Šį kartą areštuotas banditų vadas Pagaras Pir ir Pirjogoth miestelyje sugriauta jo tvirtovė, kuri buvo apjuosta 60 pėdų aukšta ir 12 pėdų stora siena.

Atlyginimų klausimu bilis kongrese

WASHINGTON, rugs. 14.—Senate iškeltas bilis, kuriuo prez. Rooseveltas autorizuojamas nuskirti atlyginimus ir algas rugpjūčio 15d lygiu ir farmų produktų kainas ne žemiau analogiškos lygybės, kad tuo būdu atspirti prieš infliacijos pavojų. Tas liečia ir pragyvenimo stabilizavimą.

Bus šaukiami ir karo darbininkai

ASBURY PARK, N. J., rugs. 14.—Maj gen. Lewis B. Hershey, nacionalinis karinio vyrų drafto direktorius, New Jersey legionieriams vakar pareiškė, kad šalis šiandien labai reikalinga vyrų tarnybai tolimuose pasaulio karo frontuose. Tad reikia tikėtis, kad tarnybon bus šaukiami kaip vedusieji, taip ir daug karo pramonės darbininkų.

Direktorius sako, kad karo tarnybai, kaip apsiūrieta, nepakanka nevedusių vyrų, sakysime, 10 milijonų, arba 13 milijonų vyrų armijai. Tad turės būti imami ir tie, kurie turi priklausomus asmenis. ir tie visi, kurie nebūtinais reikalingi karo pramonėms.

Jei Hitlerio jėgos koki nors popietį būtų išlaipintos kur nors į Amerikos pakraštį, sakė direktorius, argi vyrai neturėtų palikti savo žmonių ir šeimų ir susimesti ginti šalį nuo užpuolko? Apie tai negali būti dviejų nuomonių.

Britų ir sovietų lakūnai sprogdina Vokietijos pramonės centrus

Ploesti aliejaus šaltinių laukuose Rumunijoje sukelti gaisrai

LONDONAS, rugs. 14.—Britų ir sovietų lakūnai praeitą naktį bombonešiais uždavė smarkų smūgį Vokietijai ir nacių talkininkei Rumunijai.

Atakuotas Bremenas, kur yra nacių submarinų bazė ir lėktuvų fabrikai. Atakuota Rumunijos sostinė Bukarestas ir ten netolimi Ploesti

aliejaus šaltinių laukai. Bombų teko Karaliaučiu ir kitiems Rytų Prūsijos centrams.

Grįžusieji iš atakų lakūnai praneša, kad visur atlikti dideli priešui nuostoliai, sukelti gaisrai. Rusų lakūnai pareiškia, kad Rumunijos aliejaus šaltiniuose sukelti net 33 gaisrai.

Stalingrado gynėjai sulaiko dar kitą vokiečių veržimąsi miestan

MASKVA, rugs. 14.—Žiniomis iš Stalingrado fronto, tenai vokiečiai subūrė dar gausingesnes jėgas prieš tą miestą. Galimas daiktas, vokiečiai bandys šturmu paimti miestą. Čia pripažinta, kad vienoj vietoj vokiečiai pasiūstūmė arčiau miesto rusams atsimesus į naujas pozicijas. Bet netrukus jų veržimąsis bus sulaikytas. Kitose aplink miestą pozicijose rusai ne vien stipriai laikosi, bet dar

kerta smūgius vokiečiams, kurių šimtai nukaujama, arba sužeidžiama. Rusams tenka ypač daug vokiečių tankų sunaikinti.

Voronežo fronte vokiečiai buvo pakilę ofensyvon, bet netrukus buvo nuslopinti su dideliais jiems nuostoliais.

Pranešta, kad ir Leningrado fronte vyksta vokiečiams nepalankios kovos.

BERLYNAS, rugs. 14.—(Per vokiečių radiją) Vokiečių jėgos įsiveržė į šiaurinę Stalingrado miesto dalį, šturmu paėmė eiles rusų fortifikacijų (įstiprintų pozicijų), praneša vokiečių vyriausioji karo vadovybė.

Naciai iš stratosferos atakuoja Angliją

LONDONAS, rugs. 14.—Išskeliama aiškėn, kad nacių bombonešiai dienos metu iš substratosferos (didžiausiu aukštybių) bombomis atakuoja Angliją. Patirta, kad nacių bombonešiai pakyla iki 40,000 pėdų į dangų ir iš tenai svaido bombas. Suprantama, tokioj aukštumoj nacių lakūnai yra apdrausti nuo britų priešinimosi ir jie dienos metu gali laisvai veikti.

Anglija turės imtis priemonių prieš tą nacių susimetimą veikti iš aukštųjų dangų.

CRESTON, Ia.—Už pusmailės nuo Nodaway ant geležinkelio bėgių įvyko eilė sprogdimų važiuojant Burlington Zephyr greitajam traukiniui su 180 keleiviu. Neįvyko jokių nelaimių.

WASHINGTON.—Senato apsaugos tyrimo komiteto pirmininkas sen. Truman (dem. iš Mo.) pareiškia, kad U. S. gaminami maži kamtinkami antraeiliai lėktuvai.

LONDONAS.—Britų jėgos, kaip pranešta, jau netoli Madagaskaro salos sostinės.

Nepaisant atkakliausio rusų priešinimosi, vokiečiai ėmėsi smarkiai veržti savo linijas išilgai Volgos upės ir rusų atakos visur sukoneveikiamos.

Pačiam Stalingrade siaučia gaisrai, kuriuos sukelia vokiečių lakūnai dienomis ir naktimis atakuodami miestą.

Vokiečiai lakūnai be to visą Volgos upę apie 230 mylių ilgiu nuo Stalingrado iki Astrachaniaus (prie Kaspijos jūros) naikina sovietų laivininkiją.

Centriniam Kaukaze, sako vadovybė, vokiečių jėgos artėja prie Grozny aliejaus šaltinių plotų, užimdamos rusų įsitvirtinimus išilgai Terek upės.

7 vyrai žuvo su bombonešiu

COLUMBIA, S. C., rugs. 14.—Už vienos mailės nuo Columbia armijos orinės bazės nukrito bombonešis. Žuvo 4 karininkai ir 3 eiliniai kariai. Nelaimė įvyko bombonešiui grįžtant į bazę iš orinių pratybių.

Sudiev Chicagą! - sveiks Mt. Carmell

Pirmieji išpūdziai Pensylvanijos žemėje

(Tęsinys)

5. Sekmadienis naujoji parapija

Kunigui atvykus į naują parapiją, įdomiausia diena yra sekmadienis. Tada jis pamato ne pavienį parapijietį, bet visus. Pamaldose, giedojimuose pajunta žmonių pamaldumo pulsą ir teikdamas Sakramentus pažįsta, kiek gilus yra jų tikėjimas. Naujai atvykusio kunigo pirmieji išpūdziai Sv. Kryžiaus parapijoje labai malonūs. Per 7 val. šv. Mišias giedojo višas bažnyčia "Pulkim ant kelių" ir "Sventas Dieve", tokiu atveju pajunti, kad esi ne Amerikoje, bet mieloj Tėvynėje. Kulpmonte, Pa. Po pirmųjų mišių klebonas nuveža jį už 3-jų mylių į Kulpmoną, Pa., kur gyvena apie 100 lietuvių šeimų, dalis jų priklauso Sv. Kryžiaus parapijai. 8:30 val. ten laikomos jiems Mišios su pamokslėliu madžarų, t. y. vengrų bažnytėlėje. Vietinis klebonas pasakojo, kad jo parapijoje esą 12 tautų parapijiečių. Tai internacionalistinė parapija! Jis pats moka šiek tiek lietuviškai. Jo asistentas jaunutis, tik ką išventintas, tėvelis France labai simpatiškas.

Kulpmonto "filija" naujam asistentui padarė taipgi labai malonų įspūdį. Pilna bažnytėlė žmonių. Gražiai giedodavo lietuviškas giesmes. Kai aš po to teiravausi, dr. Končius papasakojo, kad čia Lengvinienė, Amerikoje gimusi ir augusi, gabi muzikė visą giedojimą tvarko ir gražiai lietuviškai šneka. Ji turi skaitlingą šeimą.

Kadangi šiandien nekaršta diena ir esi dar naujas, susipažink su parapijiečiais, gal pasakysi pamoksluką, — kalbėjo dar iš ryto kleb. Končius savo asistentui.

Per 10:30 val. Mišias šv. jis ir sako pamoksluką. — Ką ten daug pažinsi parapijiečius per pamokslą? Mat, tai pilna bažnyčia ir tave bežiurinti ir viskas. Tiesa, dar gali pažinti, ar klauso pamokslą, ar ne. Jei prie durų esantieji išėina iš bažnyčios, žinai, kad neklauso. Jei užsėdėję arti sėdintieji arba garsiai nusišlova, tai žinai, kad perligą pamokslą sakai arba labai nuobodų. Tai toks pažinimas. Mt. Carmel per 7 minučių pirmą pamokslą, asistentas nieko naujo nepažino. Bet jo klausytojai tai gal daugiau pažino.

Klebonas per visas mišias skelbimų metu supažindino savo naują asistentą pranešdamas, kas jis toks, iš kur atvažiavo ir kokiam tikslui. Taigi, introdukcija jau buvo gera. Bet parapijiečiai neprastai dar tuo nepasitenkina. Jie nori žinoti dar ir jis piktas, ar geras, ar iškalbus ir linksmas, o taip pat, kaip jis atrodo: aukštas, storas... Dideliuose miestuose parapijoje naujas kunigas (net ir pats klebonas) mažiau sukelia susidomėjimą, kaip ma-

žesniuose miestukuose ar parapijose. Ten gali kartais pusę ir daugiau metų pragyventi kunigas parapijoje, jei žmogui nebuvo reikalo ateiti į kleboniją, nesusitiko kur krikštynose ar vestuvėse, tai nustemba sužinojęs, kad sutiktas kunigas yra jų parapijos ir tai jau keletas mėnesių, kaip atkeltas. Mt. Carmel nepriklauso prie didmiesčių, čia parapijiečių daug iš Sudavijos, Vilnios ir Dzūkijos. Jie norėjo pačią pirmą dieną, t. y. pirmame sekmadienį susipažinti su naujuoju asistentu. Kokia jų nuomonė? — Jis gavo naują pravarde.

6. Iš kur kun. "Rėksnys?" Po poros dienų naujasis asistentas lanko Giedraičių namuos ligonę. Iš jaunosios Giedraitienės (ji turi artimųjų pažįstamų Providence, R. I.) išgirsta, kad naujasis asistentas vadinasi kun. Rėksnys.

— Kodėl Rėksnys? Ar aš labai rėkau ir šūkavau sakdamas pamokslą? — klausia atsilankęs kunigas.

Šią pravarde jis buvo gavęs dar prieš važiuodamas į Kunigų Seminariją, kai Rokiškyje baigdamas gimnaziją jis vadovavo skautų draugovėms. Vienos skautų stovyklos (camps) metu jis garsiai davė komandas, tat mažoji pulkininko Jankausko dukrelė ir praminė jį: Rėksnys. Bet kodėl kai kurie Mt. Carmellečiai tokia pavarde jį vadina?...

7. Susipažinimas su apylinkėmis ir grybais

Sekmadienio popietį veža dr. Končius savo asistentą, kad parodytų jam apylinkes, aplankyti ligonius gulinius ligoninėje. Gretimam miestuke sustoję netikėtai randa subd. Laurinaitį be viešintį pas savo seserį. Jis yra iš Mt. Carmel parapijos ir po keletos mėnesių bus išventintas į kunigus.

O grybų, kiek grybų! pastebi keliauninkai ir sustoję, nežiūrint šlamenčio medžių lapuose lietaus, abu tėveliai pasirenka "amerikonišką baravykų" (Lietuvoje vadina juos juodaisiais raudonikiais).

(Bus daugiau)

Japonai atsikerta Amerikai

Londonas. — U. S. vyriausybė iškėlė kaltinimą prieš Japoniją, kad ji nevykdė Zenevą 1929 metų konvencijos kas link karo nelaisvių. Japonija per Šveicarijos vyriausybę Amerikai atsako, kad ji, Japonija, tos konvencijos nepasirašė, bet jos nuostatų pasiryžo laikytis ir laikosi. Sako, siunčiami laiški ir suntos nelaisviams pristatomi. Bet turi būti siunčiami per Lourenco Marques, Mozambique, ne kitais kuriais keliais.

GAVO PAROLĘ

Osmund Westgate sugrįžo pas žmoną po to, kai jis gavo New Yorko teismė parolę. Westgate prieš 18 metų buvo pabėgęs iš Illinois valstybės kalėjimo, kur buvo nušautas iki gyvos galvos, ir gyveno Rytuose ir dirbo karo fabrike, kur uždirbo įsivaite šimtą dolerių. Jis buvo policijos surastas po to, kai davė fabrike pirštų nuspaudas.

PIRMAS VARGDIENIŲ SESERŲ GILDOS PIKNIKAS IVYKS RUGSEJO 20 D., WEST SIDEJE

Pelnas skiriamas dviejų seserų pabėgėlių iš okupuotos Lietuvos kelionei į Ameriką padengti. Visus nuoširdžius lietuvius katalikus ir Vargdienių Seserų prietelius prašom į talką.

Ateinantį sekmadienį, rugsėjo 20 dieną Ausros Vartų parapijos "Rūtos" darže įvyks senesniųjų isikūrusios Vargdienių Seserų Gildos piknikėlis, kuris prasidės 3 valandą po pietų, kad davus progą visiems geriesiems Vargdienių Seserų Gildos prieteliams Chicagoje ir Cicerijoje jame dalyvauti.

Vargdienių Seserų Gilda isikūrė tam, kad pagelbėti keli metai atgal atvykusioms ir įsisteigusioms savo vienuolių Nekalto Prasidėjimo Panelės šv. Marijos Sesių, kurios darbuojasi prie Tėvų Marijonų istaigų — būtent Hinsdale Ill. ir Thompson, Conn., kur turi isikūrę ir savo motiniškąjį namą ir noviciatą. Nekalto Prasidėjimo Panelės šv. Marijos Sesių padėtis yra gana sunki ir apgailėtina. Užtat, kad pelngvinti joms ir susiorganizuoti Vargdienių Seserų Gilda. Bet viršminėtų seserų isikūrimas čia Amerikoje ne vien kad išpradžių labai sunkūs ir opūs, bet ant nelaimės, dar labiau jų vargus padidino dviejų seselių pabėgimas iš okupuotos Lietuvos, kuris tiesiog baisus ir apverktinas.

Kad pagelbėjus toje nelaimėje Vargdienių Seserų Gildos nariai ir sumanė surengti šį piknikėlį ir visą jo pelną skiria tų dviejų nelaimingų seselių keltoms išoms padengti, būtent atitraukti jas čia, į Ameriką. Už tai drįstame kreiptis į katalikišką visuomenę, Vargdienių Sesių prietelius, ir prašyti, kad sekmadienį, rugsėjo 20 dieną kuo skaitlingiausiai suvažiuoti ir prisidėti kad ir mažiausia parama. Tikslas, be abejonės, kiekvienam nuoširdžiam katalikui yra remtin.

Kad pagelbėjus toje nelaimėje Vargdienių Seserų Gildos nariai ir sumanė surengti šį piknikėlį ir visą jo pelną skiria tų dviejų nelaimingų seselių keltoms išoms padengti, būtent atitraukti jas čia, į Ameriką. Už tai drįstame kreiptis į katalikišką visuomenę, Vargdienių Sesių prietelius, ir prašyti, kad sekmadienį, rugsėjo 20 dieną kuo skaitlingiausiai suvažiuoti ir prisidėti kad ir mažiausia parama. Tikslas, be abejonės, kiekvienam nuoširdžiam katalikui yra remtin.

Kad pagelbėjus toje nelaimėje Vargdienių Seserų Gildos nariai ir sumanė surengti šį piknikėlį ir visą jo pelną skiria tų dviejų nelaimingų seselių keltoms išoms padengti, būtent atitraukti jas čia, į Ameriką. Už tai drįstame kreiptis į katalikišką visuomenę, Vargdienių Sesių prietelius, ir prašyti, kad sekmadienį, rugsėjo 20 dieną kuo skaitlingiausiai suvažiuoti ir prisidėti kad ir mažiausia parama. Tikslas, be abejonės, kiekvienam nuoširdžiam katalikui yra remtin.

Kad pagelbėjus toje nelaimėje Vargdienių Seserų Gildos nariai ir sumanė surengti šį piknikėlį ir visą jo pelną skiria tų dviejų nelaimingų seselių keltoms išoms padengti, būtent atitraukti jas čia, į Ameriką. Už tai drįstame kreiptis į katalikišką visuomenę, Vargdienių Sesių prietelius, ir prašyti, kad sekmadienį, rugsėjo 20 dieną kuo skaitlingiausiai suvažiuoti ir prisidėti kad ir mažiausia parama. Tikslas, be abejonės, kiekvienam nuoširdžiam katalikui yra remtin.

Hitlerio rūpesčiai

Ateinančiais metais vokiečių armija Hitleriui suteiks daug rūpesčių, jei tik Rusija pasiūks kovojanti jėga. Karo žmonės mano, kad Hitleriui kitais metais reikės mažiausia 1,000,000 naujų vyrų, jei jų norės laikyti dabartiniam stovyje. Pusę reikės papildyti sužeistuosius ar užmuštus ir kitus 400,000 ar 500,000 laikyti Kaukazo fronte. Normaliai kasmet užmiršta apie 50,000, o beto, dabar Vokietijoje padidėjo reikalingas didinti oro jėgų personalą, nes pastaruoju metu smarkiau veikia sąjunginčių oro jėgos. Naciai naujų karių galėtų gauti iš savo karo industrijos, žinoma, jei jiems pasiseks darbininkus atvežti į savo fabrikus iš okupuotų kraštų.

DR. SELMA SODEIKA, O. D.

AKIS ISTIRINĖJA AKINIUS PRITAIKINA

Ofise randasi kiti patalysymo metodų įrenginiai akims, kurioms akinių pagalba neužtenka.

VALANDOS:

Nuo 10 iki 5 val. kas dieną. Antradienio ir ketvirtadienio vakarais.

137 No. Marion Street Oak Park, Illinois (Prie kampo Lake St.)

Telephone: — EUCLID 906.

— REZIDENCIJA — 1441 So. 56th Ave., Cicero, Ill. Tel.: Cicero 7081

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas, išlaikdami išgamintuosią modernišką metodą, kuris išgydymo mokslas gali suteikti.

35 METAL PATYRIMO prietaisais akims, kurie pašalina visą akių įtampą.

Dr. John J. Smetana Dr. J. J. Smetana, Jr. OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue Kampas 18-tos

Telefonas: CANAL 0523, Chicago

OFISO VALANDOS: Rugsėnis 9:30 a. m. iki 5:30 p. m. Trečiadienį, 9:30 a. m. iki 1:00 p. m.

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West Cermak Rd.

Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak. Sekmad., Trečiadienį ir Šeštadienį. Vakaraus ofisas uždarytas.

REZIDENCIJA: 3241 West 66th Place Tel. REPUBLIC 7868

Tel. CANAL 0327 Res. tel.: PROSPECT 0669

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

Residencija: 6600 So. Artesian Ave. VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet 6 iki 9 val. vakare

Kad būtų nuoširdūs, mes pirmiausia turime būti teisingi, nes pirma turime turėti medžiagos, kuriai galėtume taikyti papuošalus.

MORE.

"Darbai parodo meilės jėgą" (Goethe).

Antrą syk apiplėštas lietuvių bankas

Cleveland, O. — Rugs. 8 d. rytą, apie 9 valandą, prie lietuvių banko ant gatvės pasimatė būrys žmonių. "Kas čia? Kas atsitiko?" — klausinėdami vienas kitą rinkosi žingelduoliai artyn.

Kiti jau pasakojo matę, kas atsitiko — matę bėgant iš vidaus du vyrus, apsirašiojusius veidus. Jie bėgo E. 68-ta gatve tolyn į Whittier ave., kur, matoma, laukė jų draugai automobiliu ir, pirm negu spėta sukelti gąnėtinas aliarmas, bėgantieji dingo. Rasta gatvėje dar pamesta pluoštas pinigų.

Tuo tarpu banko viduje, surišti ir paguldyti buvo P. A. Sukys, jaunas banko tarnautojas, kuris atėjo pirmutinis ir atrakino banką. Taip gi ir Jonas T. DeRighter, banko sekretorius, ir jo žmona, atvykusieji į įstaigą kiek vėliau.

Argentinoje apie 30,000 lietuvių

Argentinoje lietuvių yra apie 30,000, o Urugvajuje apie 10,000 lietuvių.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIUNAS DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

Astradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais

Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P. M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais

Valandos: 3 — 8 popiet.

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2158 West Cermak Road

Ofiso tel. CANAL 3345

Ofiso val.: 2-4 ir 7-9

Seredyje pagal sutartį.

Res.: 7064 So. Fairfield Avenue Res. tel.: HEMLOCK 3150

DR. C. VEZELIS DANTISTAS

4645 So. Ashland Avenue

Art. 47th Street

val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Seredyje pagal sutartį.

Telefonas: HEMLOCK 5849

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.

OFISO VALANDOS: Popiet nuo 1 iki 3 val. Vak. 7 iki 9 Nedėliomis pagal sutartį

Telefonas CANAL 4796

DR. PETER J. BARTKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1913 So. Halsted St.

OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9 ir pagal sutartį.

Sekmadieniais taipgi pagal sutartį. Res. telefonas SEELEY 0434.

Tel. Cicero 1484

DR. S. R. PALUTSIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.

OFISO VALANDOS: 2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue Tel. Cicero 1484

DR. EMILY V. KRUKAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210

Rez. Tel. LAFAYETTE 0094

Jeigu Neatsilepė — Sauk KEDZIE 2368

VALANDOS: Pirm., Antr., Ketvir., 6 iki 9 vak. Penkt., Šeštadienį, 8:30 iki 9:30 vak. Sekmad. Pagal Sutartį

Kas kasa dorovei kapą, tą tamsybių angelas vainikuoja.

ADVOKATAS

WHITNEY E. TARUTIS ADVOKATAS

Centrinis Ofisas: 3133 S. HALSTED ST. (Lietuvių Auditorijoje)

VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos valandos vakare.

Telefonas CALUMET 6877

134 N. LA SALLE ST. Room 2014 Tel. STATS 7572

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

7 So. Dearborn St. Room 1230

Ofiso Tel. Central 1824

Valandos: 9 ryto iki 4 popiet.

Kitomis valandomis pagal sutartį

LIETUVIŲ DAKTARAS OPTOMETRISTAS

Pritalkina akinius atsakomai už priėmimą kainą.

JOS F. BUDRIK KRAUTUVEJE

3241 So. Halsted St. Telefonas: Calumet 4591

DEL RADIO PATAISYMO PASAUKITE: YARDS 3088

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO

744 West 35th Street

Valandos: 11-12; 2-4 ir 6:30-8:30 Pirmadieniais tik 2-4 Šventadieniais 11-12.

DR. WALTER J. PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas ir Residencija: 2155 West Cermak Road

OFISO VALANDOS: Nuo 7 iki 8:30 val. vakarais

ANTRAS OFISAS: 2017 So. Western Ave. Tel. CANAL 7171

Nuo 8 val. ryto iki 5 val. kasdien

DR. AL. RACKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4204 Archer Avenue

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4729 So. Ashland Ave. (2-tros lubos)

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Avenue

Ofiso Tel.: Yards 0994

Res. Tel.: Kenwood 4300

VALANDOS: Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną.

DR. A. JENKINS

(Lietuviai) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS: Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

Ofiso telefonas PROSPECT 6737

Namų telefonas VIRGINIA 2421

REMIKITE "DRAUGA"

PASIKALBĖJIMAS SU LIETUVIŲ KARININKU IR SU LAIVYNO VIREJŲ

— Išsilgę jūrų kautynių. — Sužieduotinė ir uniformuota mama. "Draugo" skaitytojas kepa kūkius laivyno kariams. — Michigano ežere yra submarinų. — Ar gerai maitinate kareivėlius?

Michigano pakrantėje
Jei norite smagiai praleisti dieną, nepamirškite aplankyti Lietuvių Dieną Waukegane, kai tik ji ten bus vėl surengta. O jei jūs dar pateksite į vašingus žekų namus, tai būsite linksmi, sotūs ir patenkinti. Siemet ant gražios kalvos, parke netoli Waukegano, prie ežero kranto, iš kur tolį matėsi mėlynuojanti Michigano vandenys, galingai skambėjo lietuviška daina ir patriotiškas žodis. Žmonės maišėsi kai bitės avilyje, bet tarp jų aiškiai išsiskyrė du su baltomis kai sniegas uniformomis — laivyno kariai. Užkalbinu vieną:

— Mano pavardė Laurence Petrošius, — gražiai užsirekomenduoja laivyno ka-

rininkas, augalotas, petingas lietuvis. — Notre Dame universitete pereinatis metais baigiau teisių skyrių, bet prieš advokatavimo praktiką teko stoti į navy, ryšių (communications) skyrių.

Kaip patinka laivyne?

— Fain. Aš manau, kad Amerikos laivynas yra puikiausias visame pasaulyje. Juk čia tik savanoriai, viskam pasiryžę vyrai, karininkai — su aukštuoju mokslu. Aprūpinimas puikus. Norėčiau daug lietuvių matyti laivyne.

— Ar laivyne yra ir daugiau lietuvių karininkų?

— Neturiu žinių, bet manau kad taip.

— Tai ką, neužilgo gali tecti išvažiuoti kur į kovų

("Draugas" Acme telephoto)

Mrs. Florence Luitweiler, 21, kareivio žmona ir jos sūnus Richard, grįžo namo į Mount Vernon, N. Y., po to kai ji aplankė visą Ameriką, ragindama moteris stoti į moterų auxiliarinį kariuomenės korpusą (WAAC S). Ji pati aplikaciją įstoti į moterų kariuomenę padavė Ohio valst.

laukus?

— Tikiuosi. Aš laikiu. Mūsų kiekvieno ambicija yra greičiau plaukti ten, kur veda jūrų kovos.

— Kurios jūros jums labiau patinka?
— Kur siųs, ten eisiu. Man vistiek.
— Kokia jūsų nuomonė apie karo pabaigą?
— Mes laimėsime. Nėra abejonės. Amerikiečiai yra taip pamėgę laisvę, taip su laisve suaugę, kad geriau mirt, bet ne vergaus. O ir kas liečia šį karą — mūsų pusėje teisybė. Mes gi buvome užpulti, dabar — ginamės.
— O šiaip kur jums geriau patinka, ar prie kulkosvaizdžių, ar prie patrankų, ar kitur?
— Tik laikiu, kad greičiau patekti į jūrą, ir viskas.

Ką Tamsta manote apie Lietuvą?

— Tikiu, kad ji bus nepriklausoma. Mūsų ginkluotųjų jėgų nusistatymas — nešti laisvę pavergtomis tautoms. Amerika parems nepriklausomą Lietuvą reikala.

K. Prunskis.

(Bus daugiau)

CLASSIFIED ADS

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel.: RANDOLPH 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

FACTORY HELP
reikalingi prie išdirbimo mašynų prie-
tais (parts). Matykite Mr. Letto.
PARAGON DIE CASTING CO.
5851 W. Dickens.

DIE CASTERS

reikalingos. Pastovūs darbai. At-
siskaito.
PARAGON DIE CASTING CO.
5851 W. Dickens Ave.

SAND BLASTER, patyręs prie trokų
viršų (truck bodies), tankų ir pili-
ninių kastingų.
JACOB PRESS, SONS, 3320 Normal
Avenue.

CORRUGATED HELP, SLITTER OPERATOR IR TAKE OFF VYRAI

Taipgi MOTERYS prie abėlynų dirb-
tuvėje darbu. Ofisas uždarytas še-
štadienį.
ACORN CORRUGATED BOX CO.
2268 S. Lumber Tel. Monroe 8734

TOOL & DIE MAKERS

Job abor patyrimo pageldaujami;
geros darbo sąlygos; šviri karės in-
dustrija.
REVERE COPPER & BRASS, INC.
6601 W. Grand Avenue

LATHE — PLANNER — IR MIL- LING MACHINE HANDS REIKALINGI.

ROCKCASTLE ENGINEERING CO.
716 W. Lake St.

REIKALINGI PATYRĘ BENCH MOLDERIAI ir Foundrye PAP- RASTI DARBININKAI. Atsiskaito.

MIDWEST BRASS FOUNDRY
228 N. Washenaw

WOODWORKING MACHINE HANDS

TRIM SAWYERS — PLANNER ir
ROUTER HAND. Teisri reikalingi
PAPRASTI DARBININKAI abė-
lynėse dirbtuvėje darbu.
3134 W. CHICAGO AVENUE

WOODWORKERS ir PAGELBININ- KAI reikalingi dirbti naktimis. Pa- tyrę prie Stocksaw, shaper, boring machine, rip saw; taipgi reikalingi Klejuotojai. STORKLINE FURNI- TURE, 4400 West 26th Street.

BATTERY VYRAI

Reikalingi Pastors, Casters, Lead
Burners ir Assemblers. Čia pastovūs
darbai. Atsiskaito.
UNIVERSAL BATTERY CO.
3410 So. La Salle Street

HELP WANTED — MOTERYS

MERGINOS — prie lengvų dirbtu-
vėje darbu. Nuolatiniai darbai; leng-
vi darbai; progą įsidirbti. Patyri-
mas nereikalingas.
G. J. AIGNER CO., 503 S. Jefferson

COOK CHOCOLATE CO.

1000 No. Ogden Avenue

OPERATORS

Mašinoms. Patyrusios prie duvimo
palapinių (tents) ir canvas audimo
darbu. Nuolatiniai darbai dienomis ar
naktimis.
SMITH-HUNTZINGER CO.
440 No. Wells Street

TARNAITĖ — pridirbti 6 kambarių namą. Duodamas savo kambarys su maudykle. Telefonu pašaukite — HOLLYCOURT 9741.

VON KESSEL, 1058 W. Columbia

REIKALINGOS PLOVIMUI MOTERYS IR MERGINOS prie prosymo. MATYKITE Housekeeper

1753 W. CONGRESS

VIDUR AMŽIAUS VYRAI REIKALINGI

Išmokysime prie gėry, apmokančių
darbu. Pastovūs darbai. 100% karės
produkcija. Atsiskaito sekanti —
2743 WEST 36TH PLACE

JAUNI VYRAI prie coil winding darbu. Taipgi vidur amžiaus vyrai prie abėlynų dirbtuvėje darbu. Paty- rimas nereikalingas. Gera užmokestis. nuolatiniai darbai.

CHICAGO ELECTRIC CO.
1318 W. Cermak Road

PATYRĘ DESRŲ RIŠĖJAI. Pastovūs darbai. Kreipkitės į —

SCOTT PETERSEN & CO., 4450 Ar-
mitage Avenue.

VYRAI reikalingi išlyginti sunkias plėnines pletas su dideliu hydrau- lic presu. Kreipkitės į —

JACOB PRESS, SONS, 3320 Normal
Avenue.

MAŠINISTAI reikalingi — kurie ga- li sustatyti bile kokios mašinos į — rankius. Vyrų suvirš 45 metų se- numo pageldaujami. Telefonuokite: AMBASADOR 3533.

KESSEL, HENDERSON CORP.
6443 No. Ravenswood

MACHINE HANDS

Reikalingi operuoti mašinas gerai ži-
nomoj dirbtuvėje, kuri dabar atlieka
karės darbus:
AUTOMATIC SCREW MACHINES
W. S. & FOSTER TURRET LATHES

Aukščiausio mokesčio ir bonus mo-
kama naktiniais darbininkams. At-
siskaito į Employment ofice.

TUTHILL PUMP COMPANY

939 E. 95th Street

WOODWORKING MACHINE HANDS

TRIM SAWYERS — PLANNER ir
ROUTER HAND. Teisri reikalingi
PAPRASTI DARBININKAI abė-
lynėse dirbtuvėje darbu.
3134 W. CHICAGO AVENUE

WOODWORKERS ir PAGELBININ- KAI reikalingi dirbti naktimis. Pa- tyrę prie Stocksaw, shaper, boring machine, rip saw; taipgi reikalingi Klejuotojai. STORKLINE FURNI- TURE, 4400 West 26th Street.

BATTERY VYRAI

Reikalingi Pastors, Casters, Lead
Burners ir Assemblers. Čia pastovūs
darbai. Atsiskaito.
UNIVERSAL BATTERY CO.
3410 So. La Salle Street

HELP WANTED — MOTERYS

MERGINOS — prie lengvų dirbtu-
vėje darbu. Nuolatiniai darbai; leng-
vi darbai; progą įsidirbti. Patyri-
mas nereikalingas.
G. J. AIGNER CO., 503 S. Jefferson

COOK CHOCOLATE CO.

1000 No. Ogden Avenue

OPERATORS

Mašinoms. Patyrusios prie duvimo
palapinių (tents) ir canvas audimo
darbu. Nuolatiniai darbai dienomis ar
naktimis.
SMITH-HUNTZINGER CO.
440 No. Wells Street

TARNAITĖ — pridirbti 6 kambarių namą. Duodamas savo kambarys su maudykle. Telefonu pašaukite — HOLLYCOURT 9741.

VON KESSEL, 1058 W. Columbia

REIKALINGOS PLOVIMUI MOTERYS IR MERGINOS prie prosymo. MATYKITE Housekeeper

1753 W. CONGRESS

MERGINOS IR MOTERYS prie
gos prie įvairių restoranų, barų,
Patyrimas pageldaujamas, bė-
būtinai. Sekmadieniais nereik dirbti.
CHILD'S 165 W. Madison

VIRTUVEJE MOTERYS

Tarpe 20 ir 35 metų amžiaus la-
vintis nuolatiniams darbams mokin-
damosi kaip gaminti valgius pla-
čiai žinomose restoranuose. Paty-
rimas nereikalingas. Turi mokėti ang-
liškai skaityti ir rašyti. Alga, valgis
ir uniformos laike mokymo. Sek-
madieniais ir šventadieniais nereik
dirbti. Kreipkitės prie Miss
Hinzmann tarp 8 ir 10 val. ryto,
ir tarpe 3 ir 5 val. po pietų.

STOUFFER'S RESTAURANT

156 N. Wabash Ave.

EMBROIDERY OPERATORS, pa- tyrusios apsiuvinėti raides ant marš- kinų. Taipgi Merginas reikalingos prie lengvų dirbtuvėje darbu.

TRIANGLE BOWLING SHIRT CO.
428 So. Wabash Ave.

FOUNTAIN MERGINOS

Prie pilnos ar dalies dienos darbu
jūsų apmokėjimui. Valandos pasiren-
kant pagal jūsų patogumą. Paty-
rimas nereikalingas. Pradinė alga
\$19.00 į savaitę dirbant pilną laiką.
Uniformos duodamos ir išvalomos.
Atsiskaito į 9 val. ryto.

WALGREEN DRUG STORE

1958 Irving Park, 5973 W. Madison
1500 Morse Ave. 4300 Cottage Grove,
7901 S. Halsted 31 E. Adams

LENGVI DIRBTUVEJE DARBAI

MOTERYS, ar labiau pageldaujami
VYRAI, suvirš 50 metų amžiaus rei-
kalingi. Dirbti prie sanding, wire
brushing ir kaip pagelbininkai stock
ruime. Atsiskaito į —

MULTI-PRODUCTS, INC.

824 W. 36th Street

MERGINOS — reikalingos prie leng- vų dirbtuvėje darbu; mažiau kaip 25 metų senumo; 40 valandų savaitę; 40 centų į valandą pradedant. Pa- tyrimas nereikalingas. Atsiskaito po 9 val. ryto į —

MAISON & CO., 1217 W. Washington

PAKERKOS reikalingos — patyri- mas nereikalingas. Gera užmokestis. 5 dienos į savaitę. Valandos nuo 7 ryto iki 3:30 val. popiet.

DEER PARK BAKING CO.
400 No. St. Louis

PARDAVIMUI KRAUTUVE

Randasi gerą vietą, netoli McKinley
Park. Labai geri įrengimai. Pardavi-
mo prieštasis — lga. Kreipkitės prie
Mr. Walter Nutow, 2200 W. 37th St.,
Chicago, Ill., tel. LAFayette 6098.

FOR ITCHING SKIN

Ar kenčiate niežėjimą,
nudegimą, arba odos ligą?
Nekankit! Zemo per 30
metų galėjo išmokyti. Pa-
kalina odos, išbėrimus,
spuogus ir kitokius odos
negalavimus. Pirk Zemo
Kandien! Visose aptiek-
ose 25c, 50c, \$1.00.

zemo

FOR SKIN IRRITATIONS

PLATINKITE "DRAUGĄ"

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE: 9000 620 WEST 15TH AVENUE

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į —

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS
JOSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir
Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

GEORGE GIDEIKIS

Mirė Rugs. 13 d., 1942 m., 3 val. ryte, sulaukęs pusės amž.
Velionis gimęs Coal Center, Pennsylvania.

Paliko dideliame nuliūdime: mylimą moterį Alice (po
tėvais Burbulis); dukterį Alice; sūnų Gerald; tėvą Antaną;
3 švogerkas — Eugeniją ir jos vyrą Joną Jakūną ir jų šeimą,
Leoną Burbulytę, ir Benediktą ir jos vyrą Leo Vaičekauską
ir jų šeimą; pusseserę Josephiną Radavičienę ir jos vyrą An-
taną ir jų šeimą; ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.
Lietuvoje paliko seną motinėlę Teodorą.

Kūnas pašarvotas namuose: 4153 So. Artesian Ave., na-
mų telefonas LAFayette 5793.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, Rugsėjo 17 d. Iš namų
8:30 val. ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasiidėjimo Panelės
šventiausios parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos
pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv.
Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįsta-
mus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Moteris, Duktė, Sūnus, Tėvas, Motina, Švogers,
švogerial, Pusseserė ir visi kiti Giminės.

Laid. direktorius: J. Liulevičius, tel. LAFayette 3572.

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS Laidotuvių Direktorius

AMERIKANŲ Dienų ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Tel. YARDS 1741-1742

4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE

Tel. LAFayette 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmadienį ir Ketvirtadienį.
iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

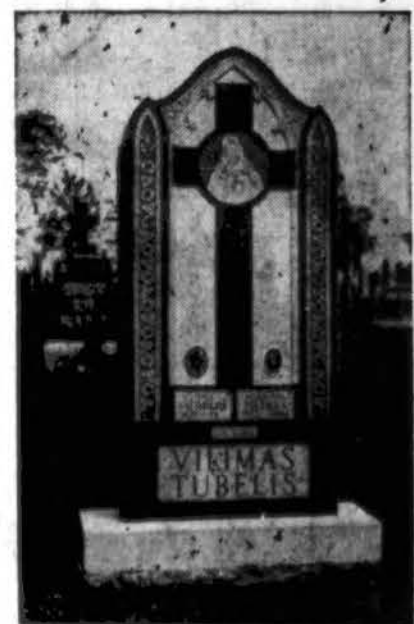
(Įsteigta 1889 m.).

PETER TROOST MONUMENT CO.

MENISKI — VERTINGI
PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ŽENKLAI

PASITIKĖJIMO MUMIS
REKORDAS

Si firma virš 50 m. tos
pačios šeimos rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST.

Memorials Erected Anywhere

Workmanship and Material Unexcelled —
and Obtainable at Lowest Prices.

BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVING!

KREIPKITĖS PRIE LIETUVIO

JOHN W. PACHANKIS

Member of the Lithuanian Chamber of Commerce.

MODERNI Išvėdinė PARODA:
4535 W. Washington Blvd.
Tel. ESTebrook 3645

REZIDENCIJA:
5919 South Troy St.
Tel. REPUBLIC 4298

VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Seštadienį ir Sekm. 9-6 val.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

1334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
Published Daily, except Sundays
A member of the Catholic Press Association
Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.
Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavieniai numerai — 3c.
Skelbimų kainos prisiūniamos pareikalavus

Bendradarbiaus ir korespondentams rašyti negražiname, jei nepradoma tai padaryti ir nepristandama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiuos. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisytiems, ir vengiant polemikos ar asmenišku. Pabenusios korespondencijos laikraštin nedodamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvai vesti į taisybę reikia vieno centro

Visi puikiai žinome, kiek daug rūpesčių, darbų ir problemų šiandien turi mūsų tauta.

Būtų nemuoseklų ir, pagaliau, neteisinga sakyti, kad mes, Amerikos lietuviai, nieko nedarėme Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei atstatyti. Dirbome, darėme visą eilę mėginimų. Jau bus du metai, kai įsteigėm Amerikos Lietuvių Tarybą, kuri viena, kita svarbių žygių atliko. Praėjusį pavasarį įsteigė Lietuvos Piliečių Sąjungą, iš kurios išaugo Lietuvos Tautinė Taryba, kuri taip pat šį tą mudirbo ir turi savo vertę. Susidarė ir Lietuvos Draugų Draugija, apie kurios vaidmenį abejojoti netenka. Jei pridėsime prie jų tremtiniams šelpti fondus, turėsime vaizdą, kad vis tik buvo dirbta ir kručiai.

Tačiau dabar jau aiškiai matome, kad tos visos mūsų gražios pastangos nedavė teigiamų rezultatų. Pirmoje vietoje jos neįjudino mūsų visuomenės. Negalima sakyti, kad toji visuomenė būtų buvusi neįjautri, kad ji būtų neregavusi į visą tą, kas buvo jos prašyta — kai iškildavo reikalas, ji vyriausybę rezoliucijomis apipildavo, šiek tiek ir atkū sudėdavo. Bet, atsižvelgiant į mūsų tautos darbų ir problemų dydį, iaučiame, kad vis tik to buvo per mažą.

Dešimtis tūkstančių lietuvių tremtinių vargo, šalo, badavo ištremime, mes trūpinėj jiems tenumetm, mes nepadarėm reikalingų žygių jiems išvežti į laisvus kraštus.

Spaudoj dažnai matm gana nepalankių Lietuvai balsų, tačiau nevisada sugebėjom atsakyti, pataisyti iškreiptus faktus.

Sistematingo angliškiosios visuomenės informavimo apie lietuvių tautos siekimus nepajėgėm suorganizuoti. Šioj srity tik Federacija šį tą nuveikė įsteigdama Kultūrinį Institutą, jau išleidusi keletą vertingų anglų kalba leidinių.

Girdime dūšius savo brolių ir sesučių balsus iš pavergtosios ir nacių persekiojamos Lietuvos, bet apie tai Amerikos spaudos kaip ir neinformuojame.

Nesirūpiname ir apie tai, kad, karui pasibaigus, padėti sugriautą kraštą atstatyti ir išbadėjusiems ir suvargusiems žmonėms maisto, rūbų, medikamentų pristatyti.

Selptimo atžvilgiu ligšiol daugiausia bus padariusi Kunigų Vienybė, kurios pastangomis Amerikos Vyskupų šaltos Komitetas jau kasmet skiria dešimtis tūkstančių dolerių nuo karo nukentėjusiems lietuviams šelpti. Padarė šį tą šioj srity ir Federacija.

Plačiu mastu ir sujungtomis visos Amerikos lietuvių visuomenės jėgomis dar veik niek didelio ir praktiško neatlikome. Neatlikome todėl, kad

mums trūko centro, autoritetingo centro, kuriam visi lietuviai pasitikėtų, kuris turėtų įtakos ir vyriausybės sferose ir palaikytų santykius su kitomis pavergtomis tautomis, kur visos informacijos (iš viso pasaulio kraštų) apie Lietuvą suplūsktų ir iš kurio visos žinios į visuomenę išeitų, kuris duotų visam sąjudžiui reikalingas direktyvas.

Tai vargu galėjo duoti ir vargu duos mūsų tarybos. Neduos tokio centro nė Lietuvos Draugai, nei kas kitas. Pagaliau, Amerikos piliečiai dabar užimti savo krašto didžiuliais gynybos darbais ir reikalais. Tiesioginiai rūpintis Lietuvos reikalais ir negali ir laiko pritrūksta. Tačiau jie yra pasirengę prisidėti, paremti, aukoti.

Atsižvelgdami į tą visą, mes, norime ar nenorime, turime pripažinti, kad tokiu lietuvių tautos centru galėtų būti tikrai Lietuvos vyriausybė užsienyje, kuriai sudaryti reikalą mes pirmiau kelėme ir jį kelėme dabar iš naujo. Prie šio reikalo, mes manom, ir Amerikos piliečiai gali prisidėti. Jie savo vyriausybės turėtų reikalauti, kad ji leistų Lietuvai tokią vyriausybę — go-

vernment in-exile suorganizuoti. Tokius reikalavimus statyti gali mūsų tarybos, organizacijos ir draugijos. Jeigu yra leista tokias vyriausybės turėti ir į jungtinių tautų (United Nations) sąrašą įeiti Luxemburgiui ir kitoms, tai kodėl turi būti daroma išimtis Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms, kurios taip pat yra nacių pavergtos, siekia iš jų jungo išlaisvinti ir vėl sugrįžti į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

Lietuvos vyriausybė užsienyje sujungtų visos lietuvių tautos jėgas kovai su Berlyno-Tokio ašimi ir dar būtų nepriklausomą Lietuvą atstatyti.

Kinijos-Japonijos frontas

Nuvarę japonai visu frontu traukiasi iš Chekiang, Kinijos, kalnų. Jie traukiasi į Hangchow ir Nanchang bazes. Visa eilė miestų ir geležinkelių grįžta atgal laisvai Kinijai. Japonams liko vos keletas lėktuvų bazių ir 500 mailių frontas šiaurinėj daly. Į vakarus Kiangsi-Chekiang geležkelio link kiniečiai jau apsaudo ir Nanchangą. Foochow ir Wenchow uostuose taip pat jau plevėuoja Kinijos vėliava. Toliau į pietus japonai taip pat buvo priversti pasitraukti į Cantono apylinkes.

Šie pralaimėjimai Japonijai brangiai kainuoja. Pasitraukdami jie palieka daug amunicijos. Amerikos laivai (Sky Dragons) metamomis bombomis sužalojo japonų apsigynimo linijas. Nemažai ir Japonijos kariuomenės sunaikinta. Prie Hankowo nuskandinta septyni japonų laivai.

Spėjama, kad pavojaus laisvai Kinijai jau praėjo. Japonai skleidžia gandus, kad jie pozicijas apleidžia laisva valia. Bet tai netiesa. Koks jiems būtų išrokavimas trauktis iš svarbių strateginių pozicijų, dėl kurių kariavo per taip ilgą laiką. Kiti mano, kad japonai savo jėgas iš ten "ištraukia" dėl to, nes jos būtinai reikalingos žygiui į Sibirą ar Indiją. Bet taip kalba japonų šaltiniai. Tikrieji faktai kalba visai apie ką kitą. Kiniečiai, gavę jungtinių tautų, ypač Amerikos, pagalbą, savo priešą verčia trauktis ten, iš kur jis atėjo.

SPAUDOS APŽVALGA

Lietuvos konsulai Amerikoje

Department of State išleistas Foreign Consular Offices in the United States sąrašas, datuotas 1942 m. vasario 1, sumini 39 valstybes, kurios turi Jungtinėse Amerikos Valstybėse konsulatų. Apie Lietuvą tame leidiny p. 22 štai kas pažymėta: LITHUANIA: California, Los Angeles, Julius J. Bielskis, honorary consul, date of recognition Aug. 7, 1939. Illinois, Chicago, Petras Daužvardis, consul, date of recognition May 17, 1937, for Alabama, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Mexico, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Washington, Wisconsin, and Wyoming. For Alaska, Hawaii, and the Philippine Islands.

Massachusetts, Boston, Anthony Oswald Shallna, honorary consul, date of recognition Aug. 7, 1939.

New York, New York City, Jonas Budrys, consul general, date of recognition Oct. 17, 1936; Vytautas Stašinskas, vice consul, date of recognition May 14, 1941. For Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Maine, Maryland, Massachusetts, New Hampshire, New Jersey, New York, North Carolina, Pennsylvania, Rhode Island, Canal Zone, Puerto Rico, and the Virgin Islands.

Komunistų šlamštai, matyti, seka ne šitą sąrašą, kuris yra State Departamento patvirtas, bet tą sąrašą, kurį Lietuvos okupantai ir lietuvių tautos priešai.

Reikia aukotis

Trijų metų karo sukausties proga "Garsas" savo vėdamajame straipsny, tarp kitų dalykų, sako:

"Deja, karas įžengia į trečią ir paskutinę savo fazę — į talkininkų ofensyvų karą. Dar prisieis išleiti daug kraujo, pakloti daug gyvybių. Pergalėi atsiekti turės aukotis ne tik kariai, bet ir civiliai žmonės. Prisieis daug ko atsisądėti. Kitos išeities nėra. Simtą kartų geriau bent laikinai atsisądėti daugelio patogumų, negu prarasti laisvės tapus agresorių aukomis. Čia plačių išvedžiojimų nereikia. Užtenka šiek tiek pasifurėti ir pasigilinti į agresorių pavergtų žmonių padėtį.

Taigi, savo prievoles atlikime noriai ir sąžiningai. Kam nereikia stoti po ginklų, pirkdami bonus, ženkelius, atiduodami savo atliekanas, remdami Raudonąją Kryžį ir kitas patriotines organizacijas atlikime savo dalį.

"Su Amerikos pergale, tikėjime, prisiekels ir mūsų senoji tėvynė Lietuva — į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą!"

Dar vienas lietuvis kandidatas... Baltimore, Md., lietuvis profesionalas adv. Nadas Rastenis demokratų partijos nominuotas į Marylando valstybės legislatūrą.

Neabejojame, kad lapkričio 3 d. rinkimuose jis bus išrinktas.

Tačiau, tautiečiai, per daug nepasitikėkite. Per didelės pasitikėjimas nevisada išina į gerą. Kam rizikuoti.

Visiems tos valstybės lietuviams reikia subrusti dirbti, aukotis, kad Rastenis tikrai būtų išrinktas. Labai svarbu, nes tai reikšia lietuvių pažangą.

Adv. N. Rastenis, berods, yra tautininkas liberalas. Lietuvių katalikų veikime jo nesame matę. Mes nežinome ir kokiuose santykiuose jis yra su gerai organizuotais Baltimorės lietuviams katalikais. Bet galime numatyti, kad katalikai už jį ir balsuos ir neatsisakys padirbėti, žinoma, jei pats kandidatas savo elgesiu ir nusištatymu nėra įžeidęs jų jausmų ir jų idėjų tiek, kad jie jau nebegalėtų savęs prisiversti jį paremti.

Katalikai yra atlaidūs. Daug ką dovanos. Ypač bus atlaidūs tuo atveju, kai tokio pasiūlymo pareikalauja tautos reikalai.

Prifūko anglams popieros?... Londono dienraštis "Evening Standard" 1942 m. rugpjūčio 11 d., įdėjo tokį raštelį:

"The Russian Embassy objected to continued inclusion of the names of the representatives of these three states in the list. Publication of that list was then suspended — for the reason of paper economy. The August list appeared without the names of Lithuania, Latvia and Estonia."

Įdomu, ar ne?

Vištos 'menas'

(Pasakėčia).

(Pabaiga)

Štai ir povas, pantarkynas. Žvirblių būčius ten karklyne,

Štai ir vištos ir gaidžiai, Aprašyti taip vaizdžiai Jų šnekas ir jų žodžius Tikrai sunku visiems bus... Povas jau seniai žinojo Kad ta vištelė raiboji Veseliją tuoj parodys Tikrą 'meną' atpravadys. Nagi štai jau ir višta, Jau uodega išpešta, Plunksnas pakeitus kitoms, Kad jau net kitoms kartoms Visi viščiukai sakys, Juodai močią aprašys. Štai ir gaidžiai, kitos vištos, Visų galvos 'džingais' rištos,

Plunksnos suveltos, pešiotos Ir po žemės išvežiotos... Štai 'veselija', štai jauniejai, Gaidukas-vištė viežlybieji, Persirengę, persitaisę, Jokio grožio jie nepaisę — Nes vištos raibos komandos Visi klausė, visi pildė... Štai gaidžiai pradėjo rėkti, Vištos ant sparnų jau lėkti Tai, mat, šokis, tai kadrijaus lius...

Šai višta riebi plikoji Su grūdais kitus vilioja — Štai gi vaisės, štai linksmybės,

Kad net visi nusidvyvs Tokias 'iškilmes' pamatę, Tikrai galvas greit pakratę, To 'veikimo' nesupratę, Nusijuokę, nusipurtę, Dėl vištos 'meno' sukurto... Ir tas povas, pantarkynas, Žvirblių pilnasis karklynas Visi paukščiai apsiavylę, Piktybės tulžį išpylę: 'O tu višta, raiba, durna, Užsičiaupki savo burną, Ir daugiau 'meno' nekurki,

Savo 'menų' neišduokim... Bus ir tau, kaip anai kur-kei,

Kuri giminę apjuokus, Persivertė į apuoką. Jei tautos garbę tai liečia, Ir nemokam, nors ir kviečia, Niekad visų neapjuokim

K. Š.

Po svieta pasidairius

Vakar išėjau pasivaikščioti. Prie vieno kampo užšnekina mane kada ir kur tai matytas veidas.

— Ar tik ne "Draugo" profesorius Kampininkas?

— Įspėjai, — atsakiau. — Galime pasisveikinti ir susipažinti. Gal, ką naujo pasakysi.

— Tikrai, — sako naujas pažįstamulis. — Naujiena kaip tik tiks į pašnavotojo kampelį.

— Na, na, įdomu. — Girdėjai, lietuviški balšavikai atidarė antrą frontą?

— Eik jau, eik. Kur?

— Nugi Keistučio klūbe, Čikagoj.

— Ką sakai? Girdėjau, kad jie ten yra dideli triubėmkeriai. Vadinasi, jie pasiryžę Keistučio klūbą okupuoti taip, kaip naziai Sov. Rusiją?

— Akurat! Ofensyvą daro per kiekvieną mitingą.

— Ir kaip jiems sekasi?

— paklausiau.

— Kiekvieną ofensyvą laimi taip, kaip Zablackas ant mūilo.

— Ir manai klūbas atsilauks?

— Nėra jokios abejonės. Ne tik atsilauks, ale jei balšavikai ir toliau taip trūkšmaus gali išeiti toks zokonas, kad kiekvienas trušmadarys bus išmestas iš klūbo.

HEALTHY, WEALTHY AND WISE!

BRUSH THE GUMS AND THE ROOF OF THE MOUTH AS WELL AS THE TEETH!

BOYS AND GIRLS OUGHT TO KNOW HOW TO SWIM BEFORE THEY ARE TWELVE YEARS OLD!!!

WHEN POLISHING A STOVE USE NON INFLAMMABLE STOVE POLISH... ALWAYS WAIT FOR THE STOVE TO COOL BEFORE YOU POLISH IT!!!

Dienraštis "Draugas" nori įamžinti jūsų sūnų, tarnaujančių Dėdės Samo kariuomenėje, vardus

Tūkstančiai lietuvių amerikiečių tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje. Ne vienas lietuvis jau yra praliesęs kraują už Ameriką ir pavergtų tautų išlaisvinimą. Jų vardai norima įamžinti, kad visi žinotų kokią dalį lietuvis atidavė laisvės kovoms, kiek lietuvis prisidėjo prie Amerikos kovų už jos pergalę, kiek lietuvis išliejo kraują ir parodė pasišventimo karo lauke. Todėl dienraštis "Draugas" pradės dėti visų lietuvių karių, tarnaujančių Dėdės Samo kariuomenėje, fotografijas ir trumpus jų gyvenimo aprašymus, vėliau bus iš-

leista atskira knyga su fotografijomis ir karių gyvenimo aprašymais.

"Draugo" administracija kreipiasi į visus motinus ir visus tėvus ir prašo štai ko: 1) atsiųsti savo sūnų fotografijas, 2) savo sūnų, esančių Dėdės Samo kariuomenėje, gyvenimo aprašymus. Savo sūnų karių aprašymuose pažymėkite šiuos dalykus: a) vardai ir pavardė, kada ir kur gimė, b) kur mokslus ėjo, c) kada į kariuomenę įstojo (savanoriu ar buvo paimtas), d) kokių laipsnių kariuomenėje turi, e) kokioje daly tarnauja, 4) jei žuvęs, tai kada žuvo. Taip pat pažymėkite už savo sūnaus gyvenimo įdomesnius momentus ir tt.

Siandie visi tie klausimai randasi "Drauge" ir juos išsikirpę prašome atsiųsti į "Draugo" administraciją (adresas 23334 So. Oakley ave., Chicago). Jei kas galitė, tai nelaukite ir tuojau atsiųskite savo sūnų fotografijas ir jų gyvenimo trumpą aprašymą.

Taip pat turime priminti, jei kuri motina ir tėvas nori, kad jų sūnaus kario fotografija tilptų "Draugo" puslapiuose ir būtų įdėta į atskirą knygą, tai prašom prisiųsti vieną dolerį išlaidoms. Atsiuntę savo sūnų fotografijas ir jų trumpus aprašymus ir vieną dolerį — matysite savo sūnų atvaizdus laikraštyje ir gausite knygą, kurioje bus jūsų sūnų ir kitų vyrų karių atvaizdai ir jų gyvenimo aprašymai.

Iš to viso "Draugas" neturės jokio biznio, bet tik norima jų sūnų karių vardus ir pavardes įamžinti.

Iš Šv. Antano 'spulkos' susirinkimo

Cicero. — Rugsėjo 8 d., įvyko metnis Šv. Antano Taupymo ir Skolinimo Bendrovės susirinkimas, kurį atidarė pirmininkas J. Manstis. Po savo įžangos kolondžio, pirm. pakvietė Klep. kun. I. Albavičių, kuris labai ryšiai apibūdino bendrovės svarbą ir naudą lietuviams. Sakė, kad lietuviams reikia per šią bendrovę pirkti namus Ciceroje. Nejudomoji nuosavybė, sakė, niekuomet nepažaus, o įsigijus ją Ciceroje išauginsim didelę lietuvių koloniją. Tiesa, Ciceroje gyvena daug lietuvių, bet daugelis dar neturi namų. Jiems partartina įsigyti. Be to, ragino visus savo atliekamų pinigų taupyti šioje bendrovėje, kuri yra ne tik saugi padėti jo pinigai yra valdžios apdrausti, bet ir gerą nuosimti moka.

Po klebono kalbos sekė direktorių pranešimai, iš kurių paaiškėjo, kad bendrovės reikalai vedami labai gerai ir kad ji ne tik auga, bet ir Amerikai padeda jos kovoje už pasaulio laisvę. Bendrovė yra nupirkusi War Bonds už \$25,000. Be to, pranešta, kad pavieniai lietuviai per šią bendrovę yra išpirkę bonų už \$150,000. Visas bendrovės turtas siekia \$362,736.62. Direktorių finansinį raportą patvirtino auditorius J. Varkala.

Po direktorių pranešimo sekė rinkimas direktorių sekantiems metams. Visi direktoriai patvirtinti senieji, išėjus J. Mozerį, kuris patiekė rezignaciją dėl to, kad vedamas kitos tokios bendrovės reikalus, neturi laiko pasišvesti šiai bendrovei. Jo vieton išrinktas Antanas Gerdžiūnas. Dabartinė direktoriato valdyba susideda iš sekančių: pirmininkas Juozapas Manstis, vice pirmininkas Adomas Stulginskis, sekretorius Juozapas Gribskauskas ir išdininkas Adomas Bernadišius.

A. Valančius

KAREIVIO BIOGRAFIJA

VARDAS?

Buvęs adresas?

Adresas dabar?

Tėvų vardai?

Kur gimęs ir kada?

Vedęs ar ne?

Kada?

Žmonos pavardė po tėvais?

Kokias mokyklas baigęs?

Kokius mokslus išėjęs, ar kokią profesiją turi?

Kuomi pasižymėjo mokykloje ar sporte?

Kokią darbą dirbęs?

Prie kokių organizacijų priklausęs?

Malonėkite išpildyti šią blanką ir kartu su savo sūnaus fotografija ir vienu doleriu (čekiu ar Money Order) prisiųskite "Draugo" administracijai, o mes pasirūpinsime patalpinti tą paveikslą su atitinkamu aprašymu.

Mylėk savo gimtąją šalį, savo tautą — mylėk visur ir visada. (Dr. T. Toth).

Pasaulis nėra nei visiškai geras, nei visiškai blogas. Gerumas ir blogumas jame pasitaiko pakaitomis.

PILIETYBES PAMOKOS TEIKIAMOS VELTUI
Prasidės Ktv., Rugs.-Sept. 17 d., 8 v. v.
JOSEPH J. GRISH
4631 SO. ASHLAND AVE. TEL. YARDS 1001

Labai Svarbus Visuomenei PRANEŠIMAS

Nuo October pirmos anglių kainos tikrai bus pakeltos.

Pristatymas iš mainų kas-kart darosi sunkesnis. Tikrai laimėsite pirkdami tuojau. Petroleum Carbon kuras yra paimtas dėl Defense dirbtuvių, bet The Vilija Anglių Co. dar jų turi. Ši firma turėdama 30 metų anglių biznyje patyrimą, pilnai gali patenkinti kiekvieną.

Pasirinkimui kuro geros rūšies kreipkitės pas —
THE VILIJĄ COAL CO.
3700 So. Spaulding Avenue
Phone: LAFAYETTE 2584
Savininkai — J. S. VITKUS ir J. J. PETRULIS

NEŽIKRINT KUR BONA — NAMUOSE — SVEČIUOSE —
AR VASINANT LAUKUOSE — VISA CHICAGO IR
APYLINKES LIETUVIAI KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSI:

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ

Vienintėlis ir Smagiasias Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje!
— VIENUOLIKTI META! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KETOMIS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTADIENIAIS 7 v. v.
WHFC-1450 kil.
6755 So. Western Avenue
Phone: GROVEHILL 2242

Federacijos sus-mas ir kun. St. Valucko paskaita

Federacijos apskrčio susirinkimas įvykęs rugsėjo 9 d. buvo gyvas ir aptarta svarbių reikalų. Labiausiai su atsidėjimu svarstyta, kokių būdų sušelpiti kritiškoje padėty esančius lietuvius tremtinius Rusijoje, Uralo stovyklose, iš kur ką tik atėjo šturpus balsas šaukiantis pagalbos — drabužių ir vaisių. Tam išrinkta ir komisija, kuri ieškos priemonių, kad sušelpiti tuos nelaiminguosius.

Taip pat tartasi kaip iškilmingiau paminėti Lietuvos nepriklausomybės 25 metų jubiliejų. Tuo ir kitais reikalais, L. Simutis pad-

DIDELIS IŠPARDAVIMAS MUSŲ MUZIKINIO STABO MUZIKALINIŲ INSTRUMENTŲ PASKAITOJE PROGA DABAR KOL DAR NEIŠPARDUOTI
TUPOS, CLARINETAI, TROMBONAI, SAXAPHONES, FLUTES su "cases" — \$35.00, \$37.50, \$45.00 ir \$75.00. Visi garantuoti lengvam grojimui.
KONCERTUI GUITARAI, SPANISKI MANDOLINAI, BANJOS, SMUKLOS, TENOR BANJOS — \$6.50, \$8.50, \$12.50 iki \$35.00.
STRIUNINIAI BASAI — \$60.00, \$125.00 ir \$150.00. BASO UZDENGALAS — \$12.00. SMICE-LAI SMUKLOS, STRIUNINIAI BASAS, VIOLAI ir CELLO — \$1.50, \$3.00, \$5.00, \$10.00 ir \$15.00. Striunos dėl vių viršminėtų instrumentų. BASS DRUMS, SNARE DRUMS — \$15.50, \$23.50, \$35.00, \$50.00. PEDALAI, HI BOYS, CYMBOLS, DRUM HEADS pataliojami į mus palaikiant. MOUTH PIECE vietiems brass ir "reed" instrumentams pritaikomi įsų lipoma. EKSPERTYVAS VICTOR IR PHONOGRAPH pataliojamas. Atstatymas visų dalių Clarinetams, Trifonoms, Saxaphones, Smuikoms ir Guitarams.
GOLSTEIN'S MUSIC SHOP
914 Maxwell St., Chicago.

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA

Išvežiojame po Chicago.
REMITE SERA LIETUVIŲ DRAUGA.
N. KANTER, sv.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Telefonas: BOULEVARD 0014

SHERWIN-WILLIAMS
Kem-Tone
DEL NUDAŽYMO SIENU. LUBU... DEL NUDAŽYMO SIENINĖS POPIEROS
Apdengia su vienu kotu... sausais viena valanda. Neturi jokio kenksmingo odo. Lengva vartoti. Plaunamas.
JIS YRA PLAUNAMAS
Šimtaių 1 gal. su vandeniui ir gaudyti 1 1/2 gal. maišais. Jums šis kainos, gausios vertės, išlaikyti \$0.95 už galon.
Floor Sanders... \$1.50 už dieną
Linseed Alja... \$0.85 už gal.
Turpentinis... \$0.75 už gal.
BERLAND'S
PAINT & WALLPAPER STORE
Glass — Brushes
Popiera Sukarpome Veltai.
1917 SO. HALSTED STREET
Phone: CANAL 4966
Mes pristatom visur veltai

rė platų pranešimą iš centro, iš ko paaiškėjo, kad Federacija planuoja ir ruošiasi naujiems darbams, kurie paaiškės vėliau.

Susirinkime turėjome progos išgirsti iš jaunosios kartos atstovo kun. St. Valucko svarbią paskaitą, kuriai jis ir tinkamą temą parinko — katalikybės ir lietuviybės ateitis Amerikoje. Paskaita visiems taip patiko, kad nutarė prelegentą kvieisti su paskaita į vakarinių valstijų seimelį, kuris įvyks pradžioje lapkričio mėnesio.

Laisvutė galba.

Serbai pliekia italus Italijoje

Londonas. Gauta žinių, kad serbų patrijų partizanų būriai, kuriems vadovauja gen. Draja Mcihailovič, netikėtai užpuolė italų garnizoną Italijos Bulgarijos pasieny, arti Banja Luka. Apie 400 italų nukauta, 4 tankai sudaužyta, paimta amunicijos ir ginklų. Sakoma, serbai pasprukę kol italų garnizonas sulaukęs pal-

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta **AMBROSIA** Alų, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino **NECTAR**. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR OF
Ambrosia & Nectar BEERS

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas istaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

\$100,000 STOCK LIQUIDATION PARDAVIMAS

SIETAI su dvejomis kelnėmis, 100% vilniniai, \$55.00 vertės "close out" kaina... \$22.00
Pirkite dabar ir sutaupykite pinigų.
VYRŲ ŽIEMINIAI O'COATS, \$29.50 vertės, parduoda dabar už... \$14.50
MOTERŲ IR MERGINŲ AUDEKLINIAI SPORT COATS, Puikiai pasiūti. Tikra vertė nuo \$15.00 iki \$35.00. Parduoda dabar nuo... \$9.75 iki \$16.75
FUR COATS, \$75.00 vertės, Parduoda po tikrai... \$29.00
VAIKŲ DRABUŽIAI, Vilkams 4 šmūtų vilniniai siūtai, \$15 vert. aužemiti. kaina... \$6.95 ir \$8.95
MERGAICIŲ KOTAI ir **DRESSES NEPAPIRSTAI NUŽEMINTOMIS KAINOMIS**. Dresės vertos \$3.95, parduoda po tikrai... \$1.98
\$15.00 vertės **KOTAI**, parduoda po tikrai... \$8.75

GABEL'S CLOTHING STORE
733 Maxwell St.
ATDARA KAS VAKARAS IR VISĄ DIENĄ SEKMADIENIAIS

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Dining Room Sets — Parlor Sets — Bedroom Sets — Rugs — Radios — Refrigerators — Washers — Mangels — and Stoves.
Nationally advertised items.

ALEX ALESAUSKAS and SONS
FACTORY REPRESENTATIVE
6343 South Western Avenue, Chicago
Telefonas — REPUBLIC 6051

CRANE COAL CO.

WEST VIRGINIA GENUINE POCAHONTAS
Kol dabartinis stakas dar neišparduotas, ir neturėdami vilties gauti daugiau tuojau, mes siūlome, tiesiog iš geležinkelio karo jums:
GENUINE POCAHONTAS, Mine run — labai lumpsuoti, tonas už tikrai \$8.65
GENUINE POCAHONTAS, Pečiams dydžio — Tikras Bargenas... \$8.95
BLACK BAND LUMP anglys, labai geri \$10.50
kepimui pečiuose ir namų šildytuvams.
5332 SO. LONG AVE. TEL. PORTSMOUTH 9022

Dviejų mergaičių žudikas jau sučiuptas. Žudikas savo kalboje painiojasi. Mergaitės, kurios jį pavežė, jį jas nužudė

Prieš savaitę netoli Tomah, Wis., buvo nužudytos dvi mergaitės — Neil Jon Pietrangeli, 28 m. ir Dorothy Baun, 32 m. Policija stropiai ieškojo kaltininko. Pereitą sekmadienį, rugsėjo 13 dieną, mergaičių žudikas sučiuptas. Mergaičių žudikas yra Robert Taylor Bailey, 21 m., desertyras iš ka-

riuomenės. Nusikaltėlis sugautas Santa Maria, Cal. Jau buvo spėjus nuvažiuoti iš Pietrangeli pagrobtu automobiliu 2,000 mailų, nuo nusikaltimo vietos.

Bailey savo nusikaltimo pareiškimuose maišosi. Viena kartą taip pareiškia, o kitą kartą kitaip.

Kada dvi mergaitės grįžo iš Kenosha į Sparta, kur jos darbą turėjo, Bailey paprašė, kad jos jam duotų raidą. Jos jį paėmė pavežti. Važiavo kokią 30 minučių, po to Bailey liepė sukti į šuntakius. Mergaitės neklausė. Tada jis įstatė brauninę ir grąsino nušauti mergaites, kuris perėjo iškart per abiejų kūnus. Mergaitės per krito. Viena dar vaitojo. Paskui vėl paantrino šūvis ir nužudikas paliko jas ir nudūmė pagrobtu automobiliu.

Bailey, po dviejų mergaičių nužudymo, sutiko dar dvi mergaites. Viena iš jų buvo Alberta Coons, 16 m., kuri pasakiusi, kad jos teta yra Californijoje ir paprašė pavežti ir jė Santa Maria pasiekė pereito sekmadienio rytą kur gyvena Albertos tetulė Cyril Simmeon, jos vyras yra buvęs policininkas.

PRISIPAŽINO KALTU

(„Draugas“ Acme telephoto) Robert T. Bailey, 23 m., pabėgęs iš kariuomenės, kuris prisipažino nužudęs dvi mergaites, netoli Tomah, Wis. Jo kaltės prisipažinimas, po kuriuo jis pasirašė, guli priešakyje.

Kai Simmeon, buvęs policininkas, pastebėjo, kad Bailey tempa automobilį, jam kilo įtarimas ir tuojau paskambino policijai ir žudikas buvo sučiuptas.

Bailey Prisipažino, kad seniau yra nužudęs du negrus.

Kaip Bailey besipainiotų savo pareiškimuose, vistiek visi dalykai paaiškės, kada žudikas jau yra policijos rankose.

Prasidėjo dienraščio „Draugas“ vajus

Pereitą sekmadienį prasidėjo „Draugo“ vajus. Tuo reikalu Sv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje, Bridgeporte, buvo spaudos klausimais pasakyti, pamokslai ir išdalinti konvertėliai. Kai kurie Sv. Jurgio parapijiečiai jau dienraštį „Draugas“ užsisakė.

Daugiau kraujo pančių

Armija ir Navy prieš 1943 metų birželio mėnesį nori gauti daugiau 2,500,000 kraujo pančių. Pereitą liepos mėnesį Amerikos Raudonasis Kryžius pristatė 386,000 kraujo pančių iš 18 centų.

Amerikos katalikus laukia atsakomingo pareigos, karui pasibaigus

Pereitą sekmadienį Soldier Field įvyko didžiulė Chicagos arkivyskupijos katalikų šventė, kurioje 125,000 dalyvių širdys buvo pakeltos prie Dievo už Amerikos pergalę ir teisingą taiką. Su jais meldė ir tie katalikai, Chicagos ir jos apylinkių, kariai, kurie šian dien yra karo lauke, o jų karo stovyklose yra apie 168,000.

Su Soldier Field dalyviais meldė ne tik Chicagos arkivyskupijos kariai, esantieji Dėdės Samo kariuomenėje, bet ir visi tie, kurie nori Amerikai pergalės ir teisingos taikos.

Pereitą sekmadienį Soldier Field įvykusi katalikų vieša demonstracija gražiai

pavyko. Ji parodė, kad katalikai yra organizuoti ir labai daug reiškia šio krašto gyvenime.

Praėjus sekmadienis mums dar aiškiau sako: „Amerikos katalikai yra pačiame žydėjime ir jie po karo turės nepaprastos reikšmės su griauto pasaulio atstatyme“. Todėl mes turime dar gyviau pajusti kataliko atsakomybę ir dar su didesniu uolumu ruošti prie didelių ir atsakomųjų uždavinių.

Soldier Field iškilnėse dalyvavo ne tik vyskupai, kunigai, marinai, kariai, civiliai, bet ir aukšti valdžios pareigūnai, kaip mayoras, Kelly, gubernatorius Green ir kiti.

Sv. Jurgio lietuvių parapija Chicagoje jau gavo užsakytus auksinius jubilėjaus bažnytinius rūbus

Sv. Jurgio lietuvių parapijoje, Bridgeporte, Chicagoje, yra daug taurių ir šaunių lietuvių katalikų, kurie yra parapijos gyvenime pažiba.

Sv. Jurgio lietuvių parapija sparčiai ruošiasi prie auksinio jubilėjaus, kuris įvyks spalio mėnesį, per Kristaus karaliaus šventę. Pereitą sekmadienį jau gauti bažnytiniai auksiniai rūbai, kurie kaštavo 1,300. Teko tuos rūbus matyti, ne paprastai gražūs ir patrauklūs. Per iškilmes visą bažnyčią nušvies auksinėmis spalvomis.

Pradžios prisimeniau apie parapijos pažibą. Dar tenka juos paminėti šio laikraščio puslapiuose, nes jie savo pinigais įtaisė tuos šaunius bažnytinius rūbus.

Sv. Jurgio lietuvių parapijos auksiniams rūbams įsigyti aukojo šie asmenys: 1) Juozas Vabalas \$200.00; 2) Joseph, Catherine Garlickas \$100.00; 3) Anna Andrijauskienė \$100.00; 4) Stanislaiva ir Elzbieta Stanevičia \$100.00; 5) Julija Norkus \$100.00; 6) Ona Gečaitė \$100.00; 7) Ona ir Jonas Rapalavičia \$100.00; 8) Kalasinskaitė \$100.00; 9) Marijone, Pranciškus ir Antanas Sulčai \$100.00; 10) Antanina Obelienienė \$100.00; 11) Teofilija Gričius \$100.00; 12) K. Nedvaraitė \$100.00; 13) Marcijona Antijauskienė \$100.00; 14) Kotrina ir Francis Petrauskas \$100.00; 15) Ursulė Zemaitienė \$100.00; 16) Juozas ir Agnieška Sabaliauskas \$100.00; 17) Antanas ir Agnietė Gillis \$100.00; 18) Ona Ščiukienė \$70.00; 19) Martha Bielska \$50.00; 20) Juozas ir Barbora Naujokas \$25.00; 21) Sophie Fisher \$15.00; 22) Ona Kemelienė \$10.00.

Didž. gerb. prel. M. Krušas didžiuliojo ir džiaugiasi savo parapijiečių duosnumu. Per iškilmes ne tik aukotojų, bet ir visų parapijiečių veidai nušvis, kai pamatys žavius bažnytinius rūbus. O toji diena jau nebetoli.

Šešiolikos metų vyras, sverias 600 svarų

Prieš penkerius metus Alton buvo žinomas Robert Wadlow, kuris buvo skaitomas milžinu, bet jį savo svoriu sumušė Robert Hughes, 16 m. amžiaus vyras, kuris gyvena farmoje, netoli Siloam, Ill. Robert Hughes sveria 600 svarų, o Wadlow svėrė 500 svarų ir buvo 8 pėdų aukščio, o Robert Hughes, kuris sveria 600 svarų yra 5 pėdų ir 9 colių aukščio.

Robert Hughes reikia 56 numerio darbinį rūbų, bet jį juos reikia įdėti 12 colių lopinių, kad jis galėtų juos užsivilkti. Jis vartoja 20 nu-

Amerikietės moterys lakūnės

Jungtinėse Amerikos Valstybėse jau organizuojama Women's Auxiliary Flying Squadron. Šioje šalyje yra tarp 500 ir 600 moterų lakūnių, kurios yra kvalifikuotos būti Women's Auxiliary Flying Squadron. Pradžioje bus sudaryta WAFFS vienetai 40 ar 50 pilotų, o vėliau didesni vienetai.

Kas nori tapti Wamen's Auxiliary Flying Squadron pilotėmis, reikia, kad būtų išskraidžiusios 500 valandų. Šalia to, reikia, kad būtų Amerikos pilietės, tarp 21—35 metų, baigusios high school ir skraidžiusios 200 arklų jėgos lėktuvu.

Northwest airpore lavinasi skrajoti Maurine Miller, 22 m., jau yra išskraidžiusi lėktuvu 425 valandas, jai dar trūksta 75 valandų iki piloto laipsnio.

Lankysis po namus

Dienraščio „Draugas“ va jus pradedamas šūkiu: kiek vienoje lietuviškoji katalikiškoje turi būti „Draugas“, kuris yra tikras žmonių draugas. Vajaus metu jį už namus atsilankys „Draugo“ agentas Andrius Daugirdas ir pasiūlys užsakyti „Draugą“. Šios savaitės pradžioje Andrius Daugirdas pradės lankytis po namus Sv. Jurgio lietuvių parapijoje.

Paskaitos apie maistą

Raudonasis Kryžius šią savaitę laiko paskaitas apie maistą ir jo naudojimą. Paskaitas vyks 529 South Wabash ave. Pirmoji klasė įvyko vakar šiandien bus antroji: nuo 1:30, trečioji klasė bus atidaryta rytoj nuo 10:00 A. M. ir ketvirtoji klasė bus atidaryta penktadienį nuo 11:30 val. Kiek vienoj klasėje per pusruties valandą aiškinama kaip paruošti maistą, pažinti jo vertę ir kaip paruošti specialiai dietai.

Nori gauti laužan nevartojamus automobilius

Senų daiktų rinkimo pareigūnai nori gauti leidimą, kad šią savaitę Chicagoje ir jos apylinkėse galėtų paimti senų daiktų laužan 5,000 nevartojamų automobilių, kurie yra išmesti į nuošalias vietas.

Amerika padės Indijos pramonei

Washington. — J. A. Valstybių vyriausybė artimiausiu metu Indijon pasiųs pramoninių inžinierių misiją. Tenai ji gelbės britams ir indams plėsti karo pramonę. Ši misija neturės jokio sąryšio su politinėmis sutartimis tame krašte.

× Jerry Balsevičius, sūnus West Side biznierių, turinčių geležies ir maliaivos krautuvę adresu 2325 South Hoyne Ave., tarnaujas kariuomenėje, praeitą šeštadienį tėvams padarė surpizą parvykdamas į svečius vienai dienai. Kitas Balsevičių sūnus taip pat tikisi būti pašauktu į kariuomenę.

× Lietuvių demokratų Chicagoj diena bus rugsėjo 20. Liberty Grove tą dieną bus suvažiavimas visų lietuvių demokratų iš Cook apskrities. Bus pradėta kampanija už „vote straight democratic Nov. 3“.

× Kun. B. Grinius, Visų šventų parap., Roseland, vikaras, praeitą sekmadienį didingoje šventoje Valandoje, Soldier Field, buvo vienas okultų arkiv. S. A. Stritchui.

× 125,000 Chicago katalikų per Sv. Valandą užtvėnkė Soldier Field. Visos iškilnės darė tokio įspūdžio, kad sunku ir aprašyti. Reikėjo pačiam dalyvauti ir matyti.

× Sv. Antano parapijos piknikas praeitą sekmadienį. Vytauto parke pavyko, nes diena pasitaikė graži ir šilta. Parapijonai su savo dvasios vadais šauniai darbovos, kad paskutinė šimet parapijos pramoga, toliau nuomam, gerai pasisektų. Taip ir įvyko.

× Šilinės atliadai Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčioje baigiasi šį vakarą iškilmingais mišparais, pamokslu ir procesija. Tikimasi, kad bažnyčia nesutalpins visų žmonių, norinčių dalyvauti atliadų baigimo iškilnėse.

× „Draugo“ vajus prasidėjo Sv. Jurgio parapijoje, kur prel. M. Krušas klebonauja; kun. K. Barauskas sakė pamokslus per dvejus Sv. Mišias sekmadienį, rugsėjo 13 d., ir ta proga daug parapijonų užsisakė susipažinimui „Draugą“ 10 savaitių. Pirmoji Knabornakštienė, užsisakė „Draugą“ visiems metams. Tuojau po Sv. Mišių sekantieji užsisakė „Draugą“: Barbora Knabornakštienė, Ona Kimelienė, Anna Delnevičienė, Agnietė Aukstienė, Stella Kupris, Anna Mažeika, Ona Bendorienė, Agota Bielskis, Agnietė Kalašinskaitė, Salomėja Tručinskienė, Antanina Drigutienė, Magdalena Kasiūnas, Ona Maslauskienė, Domicelė Kulbis, Florian Šarkauskas, Antanas Fisher, Kazimieras Kinderis.

× Atkočiūnas ir Rokas, Detroit lietuvių veikėjai, po „Draugo“ pikniko savaitę dar viešėjo Chicagoj, praeitą sekmadienį išvyko namo.

PLATINKITE „DRAUGĄ“

BUDRIKO LEIDŽIAMO RADIO PROGRAMAI:
WCFL—1000 K. nedėlios vakare 9 valandą.
WHFC—1450 K. ketvergais 7 val vakaro.
WAAF—950 K. kasdien. 5:15 vak.

RUDENS ATIDARYMO IŠPARDAVIMAS:
Rakandų, Parlor Setų, Pečių, Lovų, Matrasų, Radio, Reikordų ir Jewelry.

Atidaryta ir nedėliomis iki 5 val. vakaro.

JOS. F. BUDRIK,
INCORPORATED
3241 So. Halsted St.
Tel. CALumet 4591

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms

SUKNELIŲ PRIEINAMOMIS KAINOMIS

PILNAS PASIRINKIMAS SUKNELIŲ — SERMEGŲ — SIŲTŲ IR KAILIŲ

Jaunavedėms Šyrai ir Suknelės Mūsų Specialybė

Labai geros rūšies moterų kailiniai, kailiukas papuoštis arba cloth kotal pasidūda nužemintomis kainomis.

ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE ŠIANDIEN!

PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP
1711 W. 47th St. Yards 2588
Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė, Sav.

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!

PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3 1/2%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 46 Metal Sekmingo Patarnavimo!

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.